

B1836004 - NHJ

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

DOM

Afsagt den 20. august 2014 af Østre Landsrets 3. afdeling
(landsdommerne Ejler Bruun, Inge Neergaard Jessen og Pernille Margrethe Corfitsen
(kst.)).

3. afd. nr. B-1836-13:

Advokat A
(advokat F)
mod
Advokatnævnet
(advokat G)

Indledning

Denne sag er anlagt ved Byretten (BS 40-400/2013) den 22. marts 2013 og ved
kendelse af 30. maj 2013 henvist til behandling ved Østre Landsret i medfør af retsplejelovens § 226, stk. 1.

Sagen drejer sig om, hvorvidt advokat A fra Advokattfirma B i By 1
har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved at repræsentere X i en sag mod Klager i anledning af parternes sam-
livsophævelse, uagtet klager i samme sag mere end et år forinden havde mod-
taget advokatbistand fra advokat C fra Advokattfirma B i By 2.

Påstande

Advokat A har som sagsøger endeligt nedlagt følgende påstande:

Principal: Advokatnævnets kendelse af 28. februar 2013 i sagsnr. 2011-4703 ophæves.

Subsidiært: Advokatnævnets kendelse af 28. februar 2013 i sagsnr. 2011-4703 ændres således, at sagsøgeren frifindes for sanktion.

Mere subsidiært: Advokatnævnets kendelse af 28. februar 2013 i sagsnr. 2011-4703 ændres således, at sagsøgeren tildeles en rettesættelse eller subsidiært idømmes en mindre bøde end 10.000 kr.

Advokatnævnet har som sagsøgt påstået kendelsen af 28. februar 2013 i sagsnr. 2011-4703 stadfæstet og har i øvrigt påstået frifindelse.

Sagsfremstilling

I forbindelse med en forestående samlivsophævelse henvendte klager sig til advokat C, Advokatfirma B i By 2 v/ Advokatfirma N med hvem han var til møde den 8. april 2010. Omtrent 1½ år senere henvendte klagers tidligere samlever X, sig til advokat A, Advokatfirma B i By 1, angående bistand i samme sag.

Efter mailkorrespondance mellem klager og advokat A om dennes eventuelle inhabilitet i sagen, indgav klager den 27. november 2011 en adfærdsklage til Advokatnævnet over advokat . Advokatnævnet pålagde ved kendelse af 28. februar 2013 advokat A en bøde på 10.000 kr. for at have tilsidesat god advokatskik. Af kendelsen fremgår:

" Klager, der var part i en sag mod sin tidligere samlever gennem en årrække, X vedrørende forældremyndighed/bopæl og salg af en ejendom, har klaget over, at advokat A fra Advokatfirma B i By 1, hos hvem hans tidligere samlever havde søgt bistand i sagen, har tilsidesat god advokatskik ved at have påtaget sig sagen, selv om han mere end et år forinden havde antaget en advokat fra Advokatfirma B i By 2 til at repræsentere ham i samme sag.

...
Sagsfremstilling:

X rettede henvendelse til advokatkontoret B i By 1 i efteråret 2011 og aftalte et møde med advokat A's sekretær til den 21. september 2011. X ønskede rådgivning vedrørende samlivsophævelse og forældremyndighed/bopæl.

Der blev under mødet indgået aftale mellem advokat A og X om, at advokat A skulle bistå med det videre forløb, og der blev derfor oprettet en sag på kontoret. Kontoret undersøgte i den forbindelse i overensstemmelse med de tilrettelagte rutiner, om modparten, klager var eller havde været klient på kontoret, og det viste sig ikke at være tilfældet.

Advokat A rettede efter nogle samtaler med sin klient ved et brev af 10. oktober 2011 henvendelse til klager vedrørende salg af hans og X's ejendom.

Klager sendte den 13. oktober 2011 en e-mail til advokat A, hvori han bl.a. anførte følgende:

"[...]
Min advokat er C, og i denne sag D fra Advokatfirma B i By 2, men D har netop informeret mig om, at hun, da hun så I var modparten, ikke kan påtage sig sagen, af advokat etiske årsager, da Advokatfirma B ikke må føre sag mod Advokatfirma B. Det gør, at jeg nu må ud og finde en anden advokat, men det også, at jeg undrer mig over, hvordan Advokatfirma B i By 1 kan føre sagen for X når jeg er kunde hos Advokatfirma B i By 2 - er det ikke også på kant med de advokat etiske regler?
[...]"

Advokat A svarede samme dag og anførte i sin e-mail bl.a. følgende:

"[...]
Det forhold, at du har en advokat fra Advokatfirma B i køden der behandler en eller flere sager, der ikke har noget med denne her sag at gøre, mener jeg ikke betyder, at jeg er inhabil. Jeg har en sag for X - og du har en advokat til en anden sag. Men jeg er enig i, at du ikke kan have en advokat i denne her sag."

Klager gjorde i en ny e-mail af samme dato herefter opmærksom på, at hans kontakt til advokat C vedrørte bodelinjen, idet klager samtidig anførte, at han ikke kunne vurdere, om dette forhold betød, at advokat A blev inhabil. Klager bemærkede i den forbindelse dog, at advokat D straks var bakket ud af hans sag, da hun hørte, at modparten var repræsenteret af en advokat fra køden.
advokatfirma B

I e-mail af 14. oktober 2011 bad *Klager* på ny advokat *A* om at præcisere, om det havde betydning for hendes habilitet, at advokat *C* mere end et år tidligere var blevet involveret i sagen.

Advokat *A* svarede i e-mail af 14. oktober 2011 følgende:

"Jo, hvis du har haft C i den her sag i et år – så kan jeg heller ikke behandle sagen. Jeg hører lige C hvad han har lavet i sagen".

Advokat *A* kontaktede herefter advokat *C* fra Advokattfirma B i By 2 der i en e-mail af 17. oktober 2011 oplyste, at *Klager* var ukendt, men som samme dag korrigerede oplysningen, da der var søgt på et forkert navn. Advokat *C* oplyste herefter, at han den 8. april 2010 havde haft et kort møde, hvor *Klager* fik orientering om situationen ved samlivsophør, herunder om ejendommen og om forældreansvar og samvær. Han oplyste endvidere, at han afsluttede efter orienteringsmødet i en e-mail med følgende: *"Sam aftalt foretager jeg ikke mere, medmindre du ønsker yderligere bistand"*, og at han vedhæftede en faktura, der blev betalt.

Advokat *A* meddelte ved e-mail af 22. oktober 2011 til *Klager*, at hun havde talt med advokat *C*, der havde oplyst, at han og *Klager* havde talt i telefon sammen i april, og at der efterfølgende intet var sket. Advokat *A* tilføjede, at hun herefter ikke mente, at hun var inhabil.

I e-mail af samme dag til advokat *A* præciserede *Klager* at der var afholdt et møde, og at det havde vedrørt bodelingssagen. *Klager* anførte desuden, at han ikke var vendt tilbage til advokat *C* fordi der først havde været behov for yderligere bistand efter modtagelsen af advokat *A*'s brev af 10. oktober 2011.

Sagen fortsatte herefter med advokat *E* som advokat for *Klager*

Parternes påstande og anbringender:

Klager:
Klager har påstået, at advokat *A* fra Advokattfirma i By 1 har tilsidesat god advokatskik ved at have påtaget sig en sag med ham som modpart for hans tidligere samlever, selv om han mere end et år forinden havde antaget en advokat fra Advokattfirma B til at repræsentere ham i samme sag. i By 2

Klager har til støtte herfor bl.a. gjort gældende, at det ikke forekommer rimeligt, at det var hans advokat, der på trods af, at han havde været konsulteret i sagen mere end et år, inden advokat *A* kom ind i sagen, var den, der efterlevede sin egen kædes regler og de advokate-tiske regler og trak sig på grund af interessekonflikt, så han måtte bekoste en ny advokat.

Klager har endvidere anført, at der ikke kan være tvivl om, at advokat C tidligere havde ydet ham bistand i sagen, da advokaten selv anvendte udtrykket "yderligere bistand" i sin mail til ham efter mødet den 8. april 2010.

Klager har desuden påstået, at advokat A har tilsidesat god advokatskik ved samtidig at repræsentere parternes ejendomsmægler, således at ejendomsmægleren har fået de oplysninger, der var meddelt advokat A og omvendt.

Indklagede:

Advokat F der har behandlet klagesagen på vegne af advokat A har påstået frifindelse og har endelig, efter at sagen har været behandlet i Advokatfirma B's bestyrelse, til støtte herfor principalt anført, at medlemmer af Advokatfirma B-kæden i forhold til tredjemand ikke fremtræder som et fællesskab eller én advokatvirksomhed. Subsidiært har advokat F anført, at advokat CS møde med Klager i april 2010 ikke udgjorde en sådan bistand, at det kunne føre til inhabilitet hos andre Advokatfirma B-advokater.

Til støtte for det principale anførte har advokat F henvist til, at kæden har fælles markedsføring via en hjemmeside, hvorfra man kan klikke sig videre til de enkelte medlemmers hjemmesider.

Advokat F har desuden oplyst, at der ikke er et fælles edb-system i kæden, og at der således udelukkende er tale om, at "medlemmerne deler brand".

Advokatfirma B

Advokat F har endvidere anført, at Advokatfirma B-kæden er organiseret således, at hvert medlem er en selvstændig forretningsmæssig enhed, og at der ikke er mulighed for nogen kommunikation mellem de enkelte medlemmers edb-systemer. Der er således ikke mulighed for at skaffe sig oplysninger om andre kontorers klienter via edb-systemer.

Til støtte for det subsidiært anførte har advokat F henvist til, at advokat C ved den enkelte konsultation ikke har ydet egentlig "bistand" til Klager hvorfor der ikke kan blive tale om en interessekonflikt for andre advokater fra Advokatfirma B-kæden.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 17 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Advokater er i den forbindelse underlagt en række interessekonfliktregler, der har til formål at sikre, at bl.a. advokatens loyalitet i forhold til klienten, hensynet til tavshedspligt samt appearancehensynet, dvs. hensynet til, at advokaten også udadtil fremstår som loyal i forhold til klienten.

I relation til visse fællesskaber mellem advokater gælder det, at alle fællesskabets advokater som udgangspunkt rammes af en interessekonflikt, hvis den gør sig gældende for en enkelt advokat i fællesskabet. I den forbindelse er det for så vidt angår kædesamarbejder som f.eks. ^{Advokat-} firma B afgørende, om samarbejde i forhold til tredjemand fremtræder som et fællesskab eller én advokatvirksomhed.

Advokatfirma B -kæden markedsfører sig, som det også er oplyst af advokat F med en fælles hjemmeside. Af hjemmesiden fremgår bl.a. følgende:

"Din lokale advokat

Advokatfirma B er Danmarks førende kæde af advokater. Vi består af en lang række selvstændige advokatfirmaer, som er fordelt over hele Danmark. Vi rådgiver private, erhvervslivet og offentlige institutioner inden for alle juridiske områder. Hver enkel advokat i kæden sætter en ære i at rådgive vores kunder med udgangspunkt i den enkelte kundes specifikke problemstilling - i et sprog, der er til at forstå.

Advokat firma B's vision

Hos ^{Advokat-} firma B har vi en vision: vi ønsker at være danskernes foretrukne ^{Advokat-} firma B privataadvokat og erhvervslivets foretrukne lokale rådgiver. I praksis betyder det, at hvert enkelt advokatfirma i ^{Advokat-} firma B forpligter sig til ikke alene at levere kvalitetsrådgivning, men også at være ordentlige advokater og at de konstant udvikler sig, så alle advokater i kæden til hver en tid kan møde vores kunders behov.

Stort netværk – lokalt advokatfirma

De fleste advokatfirmaer i ^{Advokat-} firma B er mindre og mellemstore kontorer med advokater ansat inden for de fleste juridiske områder. Skulle der alligevel opstå en problemstilling, som det lokale advokatfirma ikke kan løse på egen hånd, eller blot har behov for sparring fra en kollega, er det lige til. Din lokale ^{Advokat-} firma B advokat er nemlig forbundet via et fælles intranet."

Fra den fælles hjemmeside kan man via overskriften "Find afdeling", hvor man vælger geografiske områder i landet, gå videre til hjemmesider for de enkelte advokatkontorer i ^{Advokat-} firma B -kæden. Den fælles hjemmeside og de enkelte afdelingers hjemmesider har fælles design, herunder farver, og bærer alle i øverste venstre hjørne logoet ^{Advokat-} firma B "Advokatfirma", således at der på de enkelte afdelingers hjemmeside desuden er anført navnet på det enkelte advokatfirma.

Henset til indholdet af den fælles hjemmeside og de enkelte afdelingers hjemmesiders lighed med denne, finder Advokatnævnet, at samarbejdet i ^{Advokat-} firma B -kæden for tredjemand fremtræder som et fællesskab eller én advokatvirksomhed. Advokatnævnet lægger i den forbindelse vægt på, at kæden – uanset at det udtrykkeligt fremgår, at der er tale om enkeltstående virksomheder – fremstår som en samlet enhed med en fælles profil og med en vis grad af fællesskab virksomhederne imellem, også i relation til løsning af de konkrete sager.

Advokatnævnet finder, at advokat C efter det oplyste ydede Klager bistand i form af egentlig rådgivning. Der er her ved lagt vægt på, at der blev oprettet en sag, at der blev udstedt en faktura, og på formuleringen i advokat Cs afsluttende e-mail til Klager. Der er desuden lagt vægt på, at der var tale om de samme parter og de samme stridspunkter som i den sag, der senere af modparten blev forelagt advokat A.

Advokatnævnet finder på den baggrund, at der opstod en interessekonflikt, da advokat A påtog sig at repræsentere X.

Advokatnævnet finder på baggrund af oplysningerne i sagen om Advokatfirma B's edb-system, at det ikke kan bebrejdes advokat A, at hun ikke, da hun påtog sig X's sag var opmærksom på, at der opstod en interessekonflikt. A burde imidlertid, da hun den 13. oktober 2011 af Klager blev gjort opmærksom på situationen og efterfølgende den 17. oktober 2011 fik denne bekræftet af advokat C være udtrådt af sagen.

Ved imidlertid at have fortsat med at repræsentere X i sagen findes advokat A at have tilsidesat god advokatskik.

Advokatnævnet finder det ikke godtgjort, at advokat X i øvrigt har tilsidesat god advokatskik, hvorfor hun frifindes for den resterende del af klagen.

Advokatnævnet pålægger i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, advokat A en bøde på 10.000 kr.

Advokat A kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Herefter bestemmes:

Advokat A pålægges en bøde på 10.000 kr."

Forklaringer

Advokat A har forklaret, at hun har været advokat i ca. 18 år. Hun har været partner i Advokatfirma B siden 2001, hvor hun er specialiseret inden for familie/arveret. Hun er desuden bestyrelsesformand for Advokatfirma B kæden. B består af selvstændige juridiske enheder, hvor medlemskabet af B hovedsageligt bruges til fælles markedsføring og til at få rabat på indkøb. Der afholdes endvidere kurser for medlemmerne i begrænset omfang. Medlemmerne skal følge det af B udarbejdede etiske regelsæt. Medlemmerne er ikke forpligtede til at eje aktier i Advokatfirma B.

Når en ny klient retter henvendelse, foretager hun en søgning i eget it-system, navnlig for at tjekke, at den nye klient ikke har været modpart i en sag. Det er ikke muligt at foretage en søgning i de andre ^{Advokattfirma} B kontorers it-systemer. Eneste mulighed for en forespørgsel er telefonisk henvendelse til et andet ^{Advokattfirma} B kontor, men her vil reglerne om tavshedspligt have en afgørende betydning.

Da X henvendte sig med ønske om bistand vedrørende salg af parternes fælle ejendom, tjekkede de hende i systemet og konstaterede, at de hverken kendte hende eller ^{Klager} Klager. Da ^{Advokattfirma} Klager efterfølgende oplyste hende om, at han havde en ^B B advokat, rettede hun henvendelse til advokat C som hun alene kendte af navn. Efter ^{ordlyden af Klagers} mail opfattede hun det som om, at han var blevet rådgivet af ^{Advokattfirma} B i en række sager, hvorfor hun først var i tvivl om, hvorvidt hun skulle trække sig fra sagen. Da advokat C oplyste, at han alene havde haft et enkelt møde med ^{Klager} Klager og ydet rådgivning af generel karakter, vurderede hun, at hun godt kunne fortsætte som advokat for X. Det havde muligvis forholdt sig anderledes, dersom advokat C havde haft flere møder med ^{Klager} Klager det ville i givet fald have beroet på en konkret vurdering af omfanget af den ydede rådgivning og antallet af møder. Da hun fik brev fra ^{Klagers} Klagers nye advokat, advokat E nævnte denne intet om en eventuel interessekonflikt. Hun opfatter det ikke selv som om, at hun under mail-korrespondancen med ^{Klager} Klager ændrede holdning til sin eventuelle inhabilitet. Hun afregnede sagen overfor X i november 2011.

^{Advokattfirma} B fælles intranet benyttes navnlig til information fra kæden til de enkelte medlemmer, men også af de enkelte medlemmer til eftersøgning af viden og materiale hos kollegerne. Det kræver et password at komme på intranettet. Hun har selv et fast erfaringsudvekslingssamarbejde med to advokater, ^{Advokattfirma} hvilket ikke har noget med B at gøre. Det er hendes indtryk, at domstolene oplever ^{Advokattfirma} B som selvstændige advokater. Hun udpeges eksempelvis selv som retsmægler, bobestyrer eller bobehandler af retten, uanset en af parterne i øvrigt repræsenteres af en advokat fra et andet ^{Advokattfirma} B kontor. Hun kender ikke til afgørelser, hvor domstolene har statueret inhabilitet i en sag som denne. Da de advokatetiske regler blev ændret for nogle år siden, rettede daværende direktør for ^{Advokattfirma} firma B-kæden henvendelse til Advokatnævnet med henblik på en drøftelse af ændringens betydning for kædesamarbejdet.

Det er hendes opfattelse, at dersom nævnets kendelse stadfæstes, vil dette have betydning for afgrænsningen af både inhabilitet og tavshedspligt.

H har forklaret, at han har været direktør i ^{Advokatfirma B} siden 2008. Der er tilknyttet ca. 100 advokater, administrativt personale og et antal advokatfuldmægtige fordelt på ca. 20 juridiske enheder til ^{Advokatfirma B} kæden. De enkelte kontorer underskriver en samarbejdskontrakt med ^{Advokatfirma B} og betaler et kontingent samt markedsføringsbidrag. Til gengæld opnår de synlighed, hvilket særligt er fordelagtigt for lokale kontorer, en række indkøbsaftaler, hvorefter der opnås gode rabatter, samt vidensdeling i form af kursusaktiviteter. Der er en fælles designlinje, som annoncer og radiosports skal udarbejdes efter, og de kan tilbyde bistand til annoncering, da de har en grafisk designer ansat.

Grundtanken bag deres hjemmeside er, at kunderne først kommer ind på en fælles hovedside, hvorefter de kan klikke videre efter behov til f.eks. et lokalt kontor eller til de enkelte advokater i ^{Advokatfirma B} kæden.

I forbindelse med en ændring af de advokatetiske regler tog den tidligere direktør for Advokatfirma B kontakt til Advokatnævnet for en uformel drøftelse af, hvorledes kædesamarbejdet skulle forstås. På grundlag af denne drøftelse fik de opfattelsen af, at to advokater fra forskellige ^{Advokatfirma B} kontorer godt kunne repræsentere hver sin part i en sag - blot det ikke var "to bynavne mod hinanden" f.eks. ^{Advokatfirma B i By 1} mod Advokatfirma B i By 2. Advokatfirma B adskiller sig fra f.eks. ^{Advokatfirma K} idet ^{Advokatfirma K} positivt har truffet beslutning om, at de udadtil vil fremstå som en fælles enhed. ^{Advokatfirma B} har visse ligheder med Danske L Advokater og Danske M Advokater, idet disse tillige har fælles markedsføring, vidensdeling og logo. De har ventet på en afklaring af denne problematik og anset denne sag som en prøvesag. Så længe sagen kører, har de anbefalet deres medlemmer at følge nævnskendelsen.

Advokat C har forklaret, at han er advokat i advokatfirmaet ^{Advokatfirma B} N i By 2. På deres fakturaer henvises til ^{Advokatfirma B} Han havde et møde med klager den 8. april 2010 af en halv times varighed. Klager ønskede vejledning om deling af aktiver i fællesbo samt forældremyndighed. Vejledningen var af meget overordnet karakter, og klager kunne have fundet de samme oplysninger ved søgning på nettet. Først ville han ikke fakturere klager for vejledningen,

men da denne insisterede, udskrev han en faktura på 600 kr. ex. moms. Udover en mail om løssørefordeling hørte han derefter ikke mere fra klager, 1½ år efter talte han med advokat A om omfanget af den vejledning, han havde ydet klager

Den officielle holdning i Advokattfirma B er, at de godt kan føre sager mod hinanden, når blot klienterne er informeret herom, og hvis klienterne ikke har problemer med dette, kører sagen videre med de samme advokater. Hvis en af parterne derimod føler sig utryk, udtræder den ene advokat. Det sker jævnligt ved byretterne i By 3 og By 4, at der beskikkes forsvarer og bistandsadvokat fra forskellige Advokattfirma B kontorer i samme sag.

Klager har forklaret, han er it-driftschef. Han henvendte sig til advokat C i starten af april 2010 vedrørende samlivsophævelse, hvor han havde behov for vejledning på en række punkter. Mødet med advokat C den 8. april 2010 tog 1-2 timer. De drøftede bodeling, forældremyndighed, samvær og deling af indbo, og han oplyste konkrete ting om hans og børnenes forhold. Der var tillige noget mailkorrespondance efter mødet. De afsluttede mødet med, at han kunne vende tilbage når og hvis, det blev nødvendigt. Han følte sig herefter godt rustet til den kommende samlivsophævelse.

1½ år efter fik han et brev fra advokat A, der var skrevet i en "hård tone". Han tog derefter fat i Advokattfirma B igen. Han opfattede advokat C's kontor som Advokattfirma B da dette stod på bygningen. Han blev henvist til advokat D, der oplyste ham om, at når hans modpart var repræsenteret af en Advokattfirma B advokat, kunne hun ikke påtage sig opgaven. Det undrede ham, at advokat A kunne påtage sig sagen, da han jo ikke var ophørt med at være kunde hos Advokattfirma B blot fordi, der var gået 1½ år. Det drejede sig jo om samme sag. Han havde efterfølgende mailkorrespondance med advokat A hvori hun oplyste, at hvis advokat C havde repræsenteret ham i samme sag, kunne hun ikke repræsentere X. Da advokat A i midlertid ændrede mening, klagede han til Advokatnævnet.

Procedure

Advokat A har procederet i overensstemmelse med sit påstandsdokument af 14. maj 2014, hvori er anført:

"Den relevante retsregel for sagens afgørelse er retsplejelovens § 126, stk. 1, hvorefter en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med "god advokatskik".

De under sagen som bilag 2 fremlagte advokatetiske regler har Advokatrådet vedtaget med virkning fra 1. oktober 2011. De vedtagne advokatetiske regler er således et forsøg på at klarlægge blandt andet begrebet "god advokatskik".

Bestemmelsen om, at der opstår interessekonflikt for samarbejder, samvirker og fællesskaber mellem advokater eller advokatvirksomheder, "*såfremt de i forhold til tredjemand fremtræder som et fællesskab eller en advokatvirksomhed*" fremgår således udelukkende af de vedtagne advokatetiske regler og ikke af retsplejelovens § 126, stk. 1.

Beskrivelsen i de advokatetiske regler er upræcis og af en elastisk standard og efterlader ikke læserne med konkret viden om hvilke faktorer, der efter Advokatrådets opfattelse er afgørende for, om man over for tredjemand "fremtræder som en enhed". Det fremhæves i den forbindelse, at det forekommer uhenigtsmæssigt, at det afgørende for samarbejder, samvirker og fællesskaber er, hvorledes disse fremtræder over for tredjemand, specielt i den situation hvor begge sagens umiddelbare parter er klar over, at parternes advokater indgår i et fællesskab, men er fuldt ud klar over, at advokaterne er uafhængige og selvstændigt fungerende advokater.

Til støtte for den nedlagte påstand gøres det herefter i forbindelse med domstolsbehandlingen under sagen i første række gældende, at sagsøger ikke har overtrådt "god advokatskik", således som dette er defineret i retsplejelovens § 126, stk. 1. Det gøres i den forbindelse gældende, at Advokatrådets fortolkning af begrebet "god advokatskik" i de advokatetiske regler ikke er afgørende for, om retsplejelovens § 126, stk. 1, er overtrådt, idet afgørende er, om retsplejelovens § 126, stk. 1, er overtrådt. Sagsøger er af den opfattelse, at den aktuelle fortolkning i de advokatetiske reglers § 12, pkt. 4, stk. 2, er utidssvarende og uhenigtsmæssigt og ikke tager behørig stillingtagen til, hvorledes advokater samarbejder i såvel foreninger, samvirker og fællesskaber, og at domstolene derfor ikke ved afgørelsen af tvisten er bundet af Advokatrådets fortolkningsregler vedrørende dette. For dette synspunkt taler endvidere foreliggende praksis, jf. de af sagsøger som bilag 3 og 4 trufne afgørelser.

Sagsøger gør under sagen i anden række gældende, at medlemmerne af Advokatfirma B-kæden – formentlig i lighed med medlemmerne af Advokatfirma K-kæden og eksempelvis medlemmerne af Danske Advokater og måske sågar medlemmerne af Danske Advokater ikke over for tredjemand "fremtræder som et fællesskab eller én advokatvirksomhed", jf. de advokatetiske regler, pkt. 12.4, og at sagsøger allerede af denne årsag var berettiget til at bistå ~~X~~ som rent faktisk sket.

Sagsøger gør i tredje række gældende, at "bistand" i de advokatetiske reglers pkt. 12 skal fortolkes indskrænkende, således at der skal foretages noget mere aktivt end blot et møde – eller eventuelt en telefonisk henvendelse til en advokat – forinden der er ydet bistand med den konsekvens, at andre advokater i ek-

sempelvis en advokatkæde eller et advokatsamarbejde herefter ikke kan repræsentere modparten. Ifald dette var muligt, kunne en klient hurtigt gøre en stor del af landets advokater inhabile ved blot at kontakte en enkelt advokat i de forskellige advokatkæder og advokatsamarbejder med den konsekvens, at det for modparten kunne være vanskeligt at antage advokat, der ikke var ramt af interessekonflikt.

Af ovennævnte årsager må sagsøger frifindes for den tildelte sanktion.

Ifald retten måtte komme frem til, at der har fundet en overtrædelse af de advokatetiske regler sted, gøres det til støtte for den subsidiære påstand gældende, at rette sanktion i så fald vil være en irettesættelse, subsidiært en mindre bøde end 10.000 kr.

Det bemærkes i den forbindelse, at nærværende sag i så fald har afklaret de gældende regler for fremtiden, ligesom det fremhæves, at domstolene også efter nævnets afgørelse har ageret som beskrevet i replikken, side 2 under punkterne a – e, hvilket taler for, at en eventuel sanktion udelukkende bør være en irettesættelse, subsidiært en mindre bøde end 10.000 kr.”

Advokatnævnet har procederet i overensstemmelse med påstandsdokument af 20. maj 2014, hvori er anført:

- ”1 Det gøres gældende, at advokat A har handlet i strid med god advokatskik ved at bistå X, efter advokat C tidligere har bistået Klager i samme sag.
- 1.1 De advokatetiske regler er udtryk for advokatstandens opfattelse af de krav, som må stilles til advokaters professionelle standard og etik i forbindelse med udøvelse af advokatvirksomhed.
 - 1.2 De advokatetiske regler har til formål at sammenfatte Advokatnævnets og domstolenes praksis og udgøre et bidrag til fastlæggelse af retsplejelovens retlige standard om god advokatskik i retsplejelovens § 126, stk. 1.
 - 1.3 Helt konkret angiver AER punkt 12.2., at en advokat ikke må bistå en klient i situationer, hvor en interessekonflikt er opstået, eller hvor der foreligger en nærliggende risiko for at en sådan konflikt opstår.
 - 1.4 Dette er tilfældet, når en advokat bistår en part efter tidligere at have bistået modparten i samme sag, jf. AER punkt 12.1, nr. 2. I disse tilfælde er der et ubetinget forbud imod interessekonflikter, jf. AER punkt 12.5., og den pågældende advokat skal således udtræde af en sag, hvis vedkommende er eller bliver omfattet af forbuddet, jf. AER punkt 12.6.
- 2 Det gøres gældende, at reglerne om interessekonflikter tilsvarende finder anvendelse, selvom advokat A udøver sit virke fra en anden lokalafdeling i Advokatfirma B end advokat C.
- 2.1 Reglerne om interessekonflikter gælder også mellem de advokater, der virker i et fællesskab, i et advokatselskab, eller i et kontorfællesskab, jf. AER punkt

12.4. Reglerne gælder endvidere for andre samarbejder, samvirker og fællesskaber mellem advokater og advokatvirksomheder, såfremt de i forhold til tredjemand fremstår som et fællesskab eller én advokatvirksomhed, jf. AER punkt 12.4.

2.2 Det grundlæggende hensyn bag AER punkt 12.4 er "appearancehensynet". En stærk branding af samarbejdet, som gør at samarbejdet af tredjemand opfattes som et fællesskab eller én advokatvirksomhed kan betyde, at samarbejdet som helhed omfattes af reglerne om interessekonflikter. Udgangspunktet er i så fald, at når en advokat, der indgår i samarbejdet belastes af forhold, der skaber interessekonflikter, så breder dette sig til samarbejdets øvrige deltagere, således at disse også belastes heraf. I praksis har Advokatnævnet og domstolene fundet, at der i sådanne situationer er en generel risiko for diskretionsbrud (fortrolighedshensynet).

2.3 I forbindelse med Advokatnævnets behandling af sagen gav advokat A selv udtryk for en vis usikkerhed i relation til, hvorvidt Advokatfirma B-kæden udadtil fremtræder som et fællesskab eller én advokatvirksomhed, jf. bilag A-B. Advokatnævnet finder på grundlag af de følgende foreliggende omstændigheder at dette er tilfældet:

i) Advokatfirma B-kæden markedsfører sig med en fælles hjemmeside. Fra den fælles hjemmeside kan brugerne klikke videre til de enkelte lokalafdelingers egne hjemmesider, som bærer samme design, farver og Advokatfirma B logo, som den fælles hjemmeside, jf. bilag C.

ii) Fra den fælles hjemmeside kan brugerne klikke ind på de forskellige fagområder og herfra klikke ind på konkrete fagemner. Der fremkommer her en oversigt over alle de specialister, der i Advokatfirma B beskæftiger sig med det valgte fagområde/fagemne. Både advokat A og advokat C optræder i denne forbindelse på samme side. Brugere kan endvidere vælge specialisterne ud fra et geografisk nærmere valgt område (eksempelvis Sjælland), og derfra få en oversigt over samtlige de specialister, der er hjemmehørende i dette område, jf. bilag D.

iii) Brugere kan fra den fælles hjemmeside endvidere klikke videre til en samlet oversigt over samtlige ansatte i Advokatfirma B uden forudgående afgrænsning af konkret fagområde/fagemne. Også her optræder advokat A og advokat C på samme side, jf. bilag E.

iv) De enkelte lokalafdelinger er herudover forbundet via et fælles intranet, jf. bilag A, hvorfra der er mulighed for konkret og generel sparring mellem advokaterne på tværs af de forskellige lokalafdelinger, jf. bilag F. Samtlige lokalafdelinger benytter endelig samme samarbejdspartnere, jf. bilag G, og fælles sekretariat, hvortil brugerne kan rette forskellige henvendelser, herunder blandt andet presse- og karriererelaterede henvendelser, jf. bilag H.

3 Det gøres gældende, at advokat C har ydet egentlig bistand til klager

3.1 Betegnelsen "bistå" dækker både indadtil som rådgivning af klienten og udadtil som repræsentation af klienten i forhold til andre. I den konkrete sag har Advo-

- katnævnet på grundlag af omstændighederne fundet, at advokat C har ydet egentlig bistand til Klager.
- 3.2 Der er ikke grundlag for at fortolke begrebet indskrænkende, navnlig fordi der i den konkrete sag ikke er tale om "klienters shopping", som advokat A's stævningen nævner som eksempel.
- 3.3 Det forhold, at advokat C – som i sædvanlige klientforhold – har oprettet en sag, afholdt et møde med Klager samt efterfølgende foretaget afregning heraf, understøtter, at der er blevet ydet egentlig bistand.
- 4 Det gøres gældende, at de advokatetiske regler om interessekonflikter pålægger advokaterne en selvstændig forpligtelse til over for klienterne at overholde reglerne om god advokatskik. Denne forpligtelse kan ikke overføres til domstolene.
- 4.1 Advokat A's beskrivelse af retstilstanden i replikken er ikke retvisende. Byretterne og landsretterne er først på det seneste i strafferetten begyndt at undersøge af egen drift om der foreligger eventuelle interessekonflikter mellem parterne. Domstolene forholder sig normalt først til de pågældende advokaters habilitet, når parterne har gjort domstolene opmærksomme herpå, og der er påvist en konkret interessekonflikt.
- 4.2 I praksis bliver de pågældende advokater afbeskikkede, når der er påvist en konkret interessekonflikt mellem parterne.
- 5 Det gøres principalt gældende, at den af Advokatnævnet tildelte bøde (kr. 10.000) svarer til en normalbøde for førstegangsforseelse, og at de konkrete omstændigheder fuldt ud begrundes bødens størrelse, subsidiært at kendelsen fastholdes, dog således at der ikke pålægges advokat A nogen bøde.
- 5.1 Klager rettede flere gange indsigelse imod advokat A's repræsentation af X, Advokat A kan derfor ikke have været i tvivl om at hendes adfærd udefra set fremstod som værende i strid med god advokatskik, og at der var en interessekonflikt.
- 5.2 Det betragtes som en skærpende omstændighed, at advokat A fortsatte med at repræsentere X efter at hun var blevet bekendt med advokat C's tidligere involvering i sagen.
- 6 Det gøres gældende, at hensynene bag reglerne om interessekonflikter tilsiger, at Advokatnævnets kendelse ikke skal ophæves.
- 6.1 Baggrunden for reglerne om interessekonflikter er primært tre grundhensyn, som bør inddrages i vurderingen af, om der foreligger en interessekonflikt: for det første skal våbendragerhensynet hindre, at en advokat tjener to herrer; for det andet skal fortrolighedshensynet hindre, at en advokat videregiver fortrolige oplysninger; og for det tredje skal appearancehensynet hindre, at det for omverdenen fremstår som om, der er nærliggende risiko for, at en advokat videregiver fortrolig information.
- i) Våbendragerhensynet: Det gøres gældende, at Advokat C har rådgivet Klager vedrørende samlivsophør; ejendommen beliggende på [adresse] og om forældrean-

svar/samvær. Det er ubestridt, at advokat **A** har påtaget sig at repræsentere **X** i samme sag og vedrørende de samme stridspunkter.

- ii) Fortrolighedshensynet: Det må antages, at advokat **C** modtog fortrolig viden fra **Klager** i relation til sagen om samlivsophør, ejendommen beliggende på [adresse] og om forældreansvar/samvær, herunder om **Klagers** overvejelser herom. Advokat **A** gav derfor ved sin representation af **X** konkret anledning til at frygte, at der eksisterede en reel og nærliggende risiko for, at fortrolige oplysninger om **Klager** kunne blive videregivet.
- iii) Appearancehensynet: Det er ikke afgørende om advokat **A** konkret anvender eller videregiver fortrolige oplysninger om **Klager**. Det afgørende er, hvorvidt advokat **A's** adfærd over for omverdenen fremtræder som værende i strid med god advokatskik. I samme forbindelse er det derfor uden betydning om de enkelte lokalafdelinger har adgang til fælles EDB-system."

Landsrettens begrundelse og resultat

Af de grunde, som Advokatnævnet har anført, og da det for landsretten fremkomme ikke kan føre til et andet resultat, tiltræder landsretten, at advokat **A** har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, i det omfang, som Advokatnævnet har fastslået.

Da der er tale om et spørgsmål, der hidtil har været uafklaret i praksis, finder landsretten ikke anledning til at pålægge advokat **A** nogen sanktion.

Af samme grund ophæves omkostningerne som nedenfor nævnt,

Som antaget af Advokatnævnet er det generelle problem vedrørende medlemskab af Advokatfirma **B** kæden, at det på grundlag af kædens markedsføring udadtil fremstår som om, virksomhederne i kæden er et fællesskab eller én advokatvirksomhed, jf. pkt. 12.4 i de advokatetiske regler. I almindelighed bevirker det forhold, at parternes advokater er tilknyttet forskellige advokatvirksomheder inden for Advokatfirma **B** kæden, imidlertid ikke, at der reelt foreligger en interessekonflikt. Det tilføjes derfor, at landsretten ikke ved sin afgørelse har taget stilling til, om en retlig beskikkelse af en advokat fra en virksomhed i Advokatfirma **B** kæden vil kunne anfægtes, fordi en anden part er repræsenteret af en advokat fra en anden virksomhed i kæden.

Thi kendes for ret:

Advokatnævnets kendelse af 28. februar 2013 stadfæstes med den ændring, at advokat **A**
ikke pålægges nogen sanktion.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger til den anden part.

(Sign.)

—————
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 20-08-2014

Nanna Hindborg
Retsassistent

K E N D E L S E

Sagens parter:

I denne sag har Klager klaget over advokat A.

Sagens tema:

Klager, der var part i en sag mod sin tidligere samlever gennem en årrække, X, vedrørende forældremyndighed/bopæl og salg af en ejendom, har klaget over, at advokat A fra Advokatfirma B i By 1, hos hvem hans tidligere samlever havde søgt bistand i sagen, har tilsidesat god advokatskik ved at have påtaget sig sagen, selv om han mere end et år forinden havde antaget en advokat fra Advokatfirma B i By 2 til at repræsentere ham i samme sag.

Datoen for klagen:

Klagen er modtaget i Advokatnævnet den 28. november 2011.

Sagsfremstilling:

X rettede henvendelse til advokatkontoret Advokatfirma B i By 1 i efteråret 2011 og aftalte et møde med advokat A's sekretær til den 21. september 2011. X ønskede rådgivning vedrørende samlivsophævelse og forældremyndighed/bopæl.

Der blev under mødet indgået aftale mellem advokat A og X om, at advokat A skulle bistå med det videre forløb, og der blev derfor oprettet en sag på kontoret. Kontoret undersøgte i den forbindelse i overensstemmelse med de tilrettelagte rutiner, om modparten, Klager, var eller havde været klient på kontoret, og det viste sig ikke at være tilfældet.

Advokat A rettede efter nogle samtaler med sin klient ved et brev af 10. oktober 2011 henvendelse til Klager vedrørende salg af hans og X's ejendom.

Klager sendte den 13. oktober 2011 en e-mail til advokat A, hvori han bl.a. anførte følgende:

*"[...]
Min advokat er C og i denne sag D fra Advokatfirma B i By 2, men D har netop informeret mig om, at hun, da hun så I var modparten, ikke kan påtage sig sagen, af advokat etiske årsager, da Advokatfirma B ikke må føre sag mod Advokatfirma B.
Det gør, at jeg nu må ud og finde en anden advokat, men det også, at jeg undrer mig over, hvordan Advokatfirma B i By 1, kan føre sagen for X, når jeg er kunde hos Advokatfirma B i By 2 – er det ikke også på kant med de advokat etiske regler?
[...]"*

Advokat A svarede samme dag og anførte i sin e-mail bl.a. følgende:

*"[...]
Det forhold, at du har en advokat fra Advokatfirma B kæden der behandler en eller flere sager, der ikke har noget med denne her sag at gøre, mener jeg ikke betyder, at jeg er inhabil. Jeg har en sag for X – og du har en Advokatfirma B advokat til en anden sag. Men jeg er enig i, at du ikke kan have en Advokatfirma B advokat i denne her sag."*

Klager gjorde i en ny e-mail af samme dato herefter opmærksom på, at hans kontakt til advokat C vedrørte bodelingen, idet Klager samtidig anførte, at han ikke kunne vurdere, om dette forhold betød, at advokat A blev inhabil. Klager bemærkede i den forbindelse dog, at advokat D straks var bakket ud af hans sag, da hun hørte, at modparten var repræsenteret af en advokat fra Advokatfirma B-kæden.

I e-mail af 14. oktober 2011 bad Klager på ny advokat A om at præcisere, om det havde betydning for hendes habilitet, at advokat C mere end et år tidligere var blevet involveret i sagen.

Advokat A svarede i e-mail af 14. oktober 2011 følgende:

"Jo, hvis du har haft C i den her sag i et år – så kan jeg heller ikke behandle sagen. Jeg hører lige C hvad han har lavet i sagen".

Advokat A kontaktede herefter advokat C fra Advokatfirma B i By 2, der i en e-mail af 17. oktober 2011 oplyste, at Klager var ukendt, men som samme dag korrigerede oplysningen, da der var søgt på et forkert navn. Advokat C oplyste herefter, at han den 8. april 2010 havde haft et kort møde, hvor Klager fik orientering om situationen ved samlivsophør, herunder om ejendommen og om forældreansvar og samvær. Han oplyste endvidere, at han afsluttede efter orienteringsmødet i en e-mail med følgende: *"Som aftalt foretager jeg ikke mere, medmindre du ønsker yderligere bistand"*, og at han vedhæftede en faktura, der blev betalt.

Advokat A meddelte ved e-mail af 22. oktober 2011 til Klager, at hun havde talt med advokat C, der havde oplyst, at han og Klager havde talt i telefon sammen i april, og at der efterfølgende intet var sket. Advokat A tilføjede, at hun herefter ikke mente, at hun var inhabil.

I e-mail af samme dag til advokat A præciserede Klager, at der var afholdt et møde, og at det havde vedrørt bodelingssagen. Klager anførte desuden, at han ikke var vendt tilbage til advokat C, fordi der først havde været behov for yderligere bistand efter modtagelsen af advokat A's brev af 10. oktober 2011.

Sagen fortsatte herefter med advokat E som advokat for Klager.

Parternes påstande og anbringender:

Klager:

Klager har påstået, at advokat A fra Advokatfirma B i By 1 har tilsidesat god advokatskik ved at have påtaget sig en sag med ham som modpart for hans tidligere samlever, selv om han mere end et år forinden havde antaget en advokat fra Advokatfirma B i By 2 til at repræsentere ham i samme sag.

Klager har til støtte herfor bl.a. gjort gældende, at det ikke forekommer rimeligt, at det var hans advokat, der på trods af, at han havde været konsulteret i sagen mere end et år, inden advokat A kom ind i sagen, var den, der efterlevede sin egen kædes regler og de advokatetiske regler og trak sig på grund af interessekonflikt, så han måtte bekoste en ny advokat.

Klager har endvidere anført, at der ikke kan være tvivl om, at advokat C tidligere havde ydet ham bistand i sagen, da advokaten selv anvendte udtrykket ” yderligere bistand” i sin mail til ham efter mødet den 8. april 2010.

Klager har desuden påstået, at advokat A har tilsidesat god advokatskik ved samtidig at repræsentere parternes ejendomsmægler, således at ejendomsmægleren har fået de oplysninger, der var meddelt advokat A, og omvendt.

Indklagede:

Advokat F, der har behandlet klagesagen på vegne af advokat A, har påstået frifindelse og har endelig, efter at sagen har været behandlet i Advokatfirma B's bestyrelse, til støtte herfor principalt anført, at medlemmer af Advokatfirma B-kæden i forhold til tredjemand ikke fremtræder som et fællesskab eller én advokatvirksomhed. Subsidiært har advokat F anført, at advokat C's møde med Klager i april 2010 ikke udgjorde en sådan bistand, at det kunne føre til inhabilitet hos andre Advokatfirma B-advokater.

Til støtte for det principale anførte har advokat F henvist til, at kæden har fælles markedsføring via en hjemmeside, hvorfra man kan klikke sig videre til de enkelte medlemmers hjemmesider.

Advokat F har desuden oplyst, at der ikke er et fælles edb-system i kæden, og at der således udelukkende er tale om, at ”medlemmerne deler brand”.

Advokat F har endvidere anført, at Advokatfirma B-kæden er organiseret således, at hvert medlem er en selvstændig forretningsmæssig enhed, og at der ikke er mulighed for nogen kommunikation mellem de enkelte medlemmers edb-systemer. Der er således ikke mulighed for at skaffe sig oplysninger om andre kontorers klienter via edb-systemer.

Til støtte for det subsidiært anførte har advokat F henvist til, at advokat C ved den enkelte konsultation ikke har ydet egentlig ”bistand” til Klager, hvorfor der ikke kan blive tale om en interessekonflikt for andre advokater fra Advokatfirma B-kæden.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 17 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Advokater er i den forbindelse underlagt en række interessekonfliktsregler, der har til formål at sikre, at bl.a. advokatens loyalitet i forhold til klienten, hensynet til tavshedspligt samt appearancehensynet, dvs. hensynet til, at advokaten også udadtil fremstår som loyal i forhold til klienten.

I relation til visse fællesskaber mellem advokater gælder det, at alle fællesskabets advokater som udgangspunkt rammes af en interessekonflikt, hvis den gør sig gældende for en enkelt advokat i fællesskabet. I den forbindelse er det for så vidt angår kædesamarbejder som f.eks. Advokatfirma B afgørende, om samarbejde i forhold til tredjemand fremtræder som et fællesskab eller én advokatvirksomhed.

Advokatfirma B-kæden markedsfører sig, som det også er oplyst af advokat F, med en fælles hjemmeside. Af hjemmesiden fremgår bl.a. følgende:

”Din lokale advokat

Advokatfirma B er Danmarks førende kæde af advokater. Vi består af en lang række selvstændige advokatfirmaer, som er fordelt over hele Danmark. Vi rådgiver private, erhvervslivet og offentlige institutioner inden for alle juridiske områder. Hver enkel advokat i kæden sætter en ære i at rådgive vores kunder med udgangspunkt i den enkelte kundes specifikke problemstilling - i et sprog, der er til at forstå.

Advokatfirma B advokaters vision

Hos Advokatfirma B har vi en vision: vi ønsker at være danskernes foretrukne privatadvokat og erhvervslivets foretrukne lokale rådgiver. I praksis betyder det, at hvert enkelt advokatfirma i Advokatfirma B forpligter sig til ikke alene at levere kvalitetsrådgivning, men også at være ordentlige advokater og at de konstant udvikler sig, så alle advokater i kæden til hver en tid kan møde vores kunders behov.

Stort netværk – lokalt advokatfirma

De fleste advokatfirmaer i Advokatfirma B er mindre og mellemstore kontorer med advokater ansat inden for de fleste juridiske områder. Skulle der alligevel opstå en problemstilling, som det lokale advokatfirma ikke kan løse på egen hånd, eller blot har behov for sparring fra en kollega, er det lige til. Din lokale Advokatfirma B advokat er nemlig forbundet via et fælles intranet.”

Fra den fælles hjemmesiden kan man via overskriften ”Find afdeling”, hvor man vælger geografiske områder i landet, gå videre til hjemmesider for de enkelte advokatkontorer i Advokatfirma B-kæden. Den fælles hjemmeside og de enkelte afdelingers hjemmesider har fælles design, herunder farver, og bærer alle i øverste venstre hjørne logoet ”Advokatfirma B Advokatfirma”, således at der på de enkelte afdelingers hjemmeside desuden er anført navnet på det enkelte advokatfirma.

Henset til indholdet af den fælles hjemmeside og de enkelte afdelingers hjemmesiders lighed med denne, finder Advokatnævnet, at samarbejdet i Advokatfirma B-kæden for tredjemand fremtræder som et fællesskab eller én advokatvirksomhed. Advokatnævnet lægger i den forbindelse vægt på, at kæden – uanset at det udtrykkeligt fremgår, at der er tale om enkeltstående virksomheder – fremstår som en samlet enhed med en fælles profil og med en vis grad af fællesskab virksomhederne imellem, også i relation til løsning af de konkrete sager.

Advokatnævnet finder, at advokat C efter det oplyste ydede Klager bistand i form af egentlig rådgivning. Der er herved lagt vægt på, at der blev oprettet en sag, at der blev

udstedt en faktura, og på formuleringen i advokat C's afsluttende e-mail til Klager. Der er desuden lagt vægt på, at der var tale om de samme parter og de samme stridspunkter som i den sag, der senere af modparten blev forelagt advokat A.

Advokatnævnet finder på den baggrund, at der opstod en interessekonflikt, da advokat A påtog sig at repræsentere X.

Advokatnævnet finder på baggrund af oplysningerne i sagen om Advokatfirma B's edb-system, at det ikke kan bebrejdes advokat A, at hun ikke, da hun påtog sig X's sag var opmærksom på, at der opstod en interessekonflikt. A burde imidlertid, da hun den 13. oktober 2011 af Klager blev gjort opmærksom på situationen og efterfølgende den 17. oktober 2011 fik denne bekræftet af advokat C, være udtrådt af sagen.

Ved imidlertid at have fortsat med at repræsentere X i sagen findes advokat A at have tilsidesat god advokatskik.

Advokatnævnet finder det ikke godtgjort, at advokat A i øvrigt har tilsidesat god advokatskik, hvorfor hun frifindes for den resterende del af klagen.

Advokatnævnet pålægger i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, advokat A en bøde på 10.000 kr.

Advokat A kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Herefter bestemmes:

Advokat A pålægges en bøde på 10.000 kr.

På nævnets vegne

Jon Stokholm

AFSMITNING I KÆDESAMARBEJDER

Østre Landsret har haft lejlighed til at tage stilling til, om der foreligger en interessekonflikt i en situation, hvor to advokater fra hver sit kontor i et kædesamarbejde har repræsenteret hver sin part i samme sag.

AF NICOLAI PII, SEKRETARIATSCHEF, ADVOKATNÆVNET

DET FØLGER AF PRAKSIS, at den advokat, som er en del af et advokatfirma og som befinder sig i en interessekonflikt eller i risiko herfor, 'smitter' de øvrige advokater i advokatfirmaet. Det er kommet til udtryk i AER pkt. 12.4. Denne praksis omfatter ikke kun traditionelle advokatfirmaer, men også kontorfællesskaber, jf. U.1998.1105/2H, og kædesamarbejder, jf. U.2005.1403V og Nævnets kendelse af 30. november 2010, som ikke blev indbragt for retten.

Synspunktet om appearance spiller en stor rolle i disse sager om kontorfællesskaber og kædesamarbejder, hvilket også fastslås af Højesteret i U.1998.1105/2H: "Det [kan] efter vores opfattelse ikke afvises, at der hos en nuværende eller tidligere klient kan opstå frygt for, at oplysninger, der i en tidligere sag er erhvervet om vedkommendes forhold af en advokat i fællesskabet, benyttes af en anden advokat i en sag, som har forbindelse med den tidligere sag."

U.2005.1403V omhandlede ikke tilsidesættelse af god advokatskik, men spørgsmålet om kurators inhabilitet i en sag. Kurator besluttede ikke at indtræde i en sag, hvor en advokat fra samme advokatkæde som kurator repræsenterede modparten. Landsretten fandt, at kurator var inhabil, idet retten lagde vægt på, at advokatkæden i forhold til tredjemand fremtrådte som et fællesskab eller en advokatvirksomhed.

Dette moment ved vurderingen af kædesamarbejder er også kommet til udtryk i AER pkt. 12.4, hvoraf det fremgår, at reglen om afsmitning kan finde anvendelse i forhold til andre advokatfællesskaber end advokatvirksomheder og kontorfællesskaber, hvis de i forhold til tredjemand fremtræder som et fællesskab eller en advokatvirksomhed.

ADVOKATNÆVNETS KENDELSE

Ved kendelse af 28. februar 2013 tog Advokatnævnet stilling til en sag om en mulig interessekonflikt i et kædesamarbejde. Sagen drejede sig om, hvorvidt advokat A fra ét kontor i et kædesamarbejde havde tilsidesat god advokatskik ved at have repræsenteret hustruen i forbindelse med en sag om samlivsophævelse, uagtet at manden mere end et år forinden havde modtaget advokatbistand i sagen hos advokat B fra et andet kontor i kædesamarbejdet.

Blandt andet på baggrund af en gennemgang af advokatkædens hjemmeside konkluderede Advokatnævnet, at kædesamarbejdet over for tredjemand fremtrådte som et fællesskab eller én

advokatvirksomhed. Advokatnævnet lagde i den forbindelse vægt på, at kæden – uanset at det udtrykkeligt fremgik af hjemmesiden, at der var tale om enkeltstående virksomheder – fremstod som en samlet enhed med en fælles profil og med en vis grad af fællesskab virksomhederne imellem, også i relation til løsning af de konkrete sager.

Advokatnævnet fandt på den baggrund, at der forelå en interessekonflikt. Nævnet fandt på baggrund af oplysningerne om, at virksomhederne i kædesamarbejdet var selvstændige med selvstændige edb-systemer, at det ikke kunne bebrejdes advokat A, at denne ikke var opmærksom på interessekonflikten, da vedkommende påtog sig sagen. Imidlertid tilsidesatte advokat A god advokatskik ved ikke at udtræde, da advokaten blev gjort opmærksom på, at manden tidligere havde været repræsenteret af en anden advokat fra samme kæde.

ØSTRE LANDSRETS AFGØRELSE

Advokatnævnets kendelse blev indbragt for retten og henvist til Østre Landsret. Landsretten stadfæstede ved dom af 20. august 2014 Advokatnævnets kendelse, dog således at sanktionen bortfaldt, idet landsretten var af den opfattelse, at der var tale om et spørgsmål, som hidtil havde været uafklaret i praksis.

Herefter tilføjede landsretten: "Som antaget af Advokatnævnet er det generelle problem vedrørende medlemskab af [kædesamarbejdet], at det på grundlag af kædens markedsføring uadårlig fremstår, som om virksomhederne i kæden er et fællesskab eller én advokatvirksomhed, jf. pkt. 12.4 i de advokatetiske regler. I almindelighed bevirker det forhold, at parternes advokater er tilknyttet forskellige advokatvirksomheder inden for [kædesamarbejdet], imidlertid ikke, at der reelt foreligger en interessekonflikt. Det tilføjes derfor, at landsretten ikke ved sin afgørelse har taget stilling til, om en retlig besikklighed af en advokat fra én virksomhed i [kædesamarbejdet] vil kunne anfægtes, fordi en anden part er repræsenteret af en advokat fra en anden virksomhed i kæden."

Sidstnævnte må efter Sekretariatets opfattelse sigte mod de tilfælde, hvor der beskikkes forsvarer fra hver sit kontor i kædesamarbejdet i en sag, og hvor der kan være interesse modsætninger mellem de sigtede. Inden for dette område må praksis efter landsrettens præmisser anses for at være uafklaret.

Dommen er ikke anket.

NICOLAI PII
Sekretariatschef,
Advokatnævnet.

Læs Advokatnævnets kendelse og landsrettens præmisser i Advokatsamfundets Vidensdatabase: viden.advokatsamfundet.dk.